

MAKRO GÖRÜŞ

Ödemeler Dengesi

Kasım 2021

Şakir Turan

turans@tskb.com.tr

TSKB Ekonomik Araştırmalar

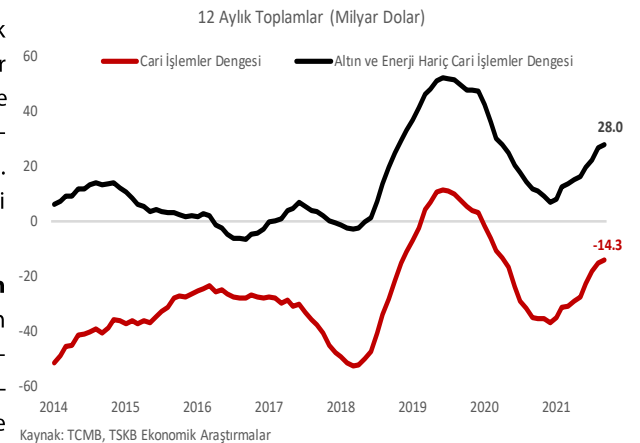
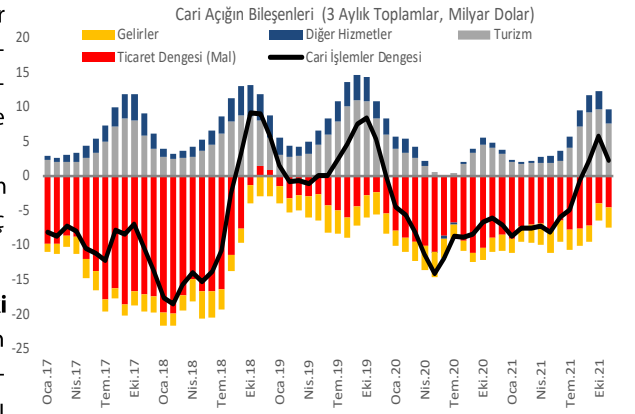
Kasım'da cari işlemler hesabında iyileşme hız kesti. 2020 Kasım 3,5 milyar dolar olan cari işlemler açığı 2021'in aynı ayında 2,7 milyar dolar olarak gerçekleşti. Aynı dönemde altın hariç cari açık 1,0 milyar dolardan 3,3 milyar dolara yükselirken, enerji hariç açık 1,4 milyar dolardan 3,0 milyar dolara fazlaya döndü. Böylece 2020 Kasım'da 1,1 milyar dolar olan altın ve enerji hariç çekirdek cari fazla 2021 Kasım'da 2,4 milyar dolara yükseldi. Bu gelişmelerle 12 aylık toplam cari açık Ekim ayındaki 15,1 milyar dolardan 14,3 milyar dolara gerilerken, altın ve enerji hariç çekirdek cari fazla 26,7 milyar dolardan 28,0 milyar dolara yükseldi.

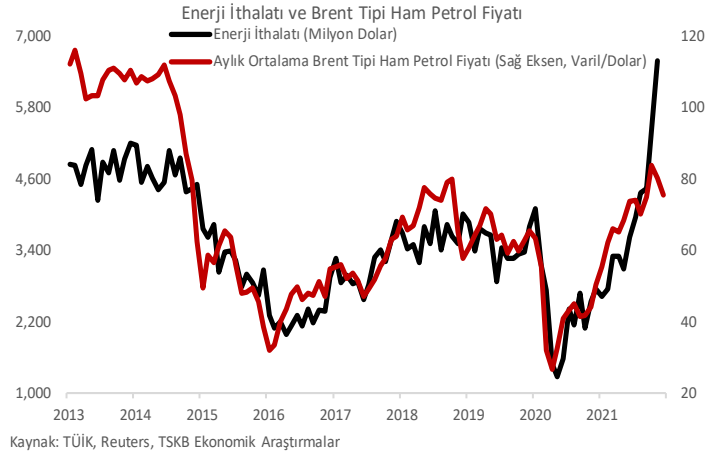
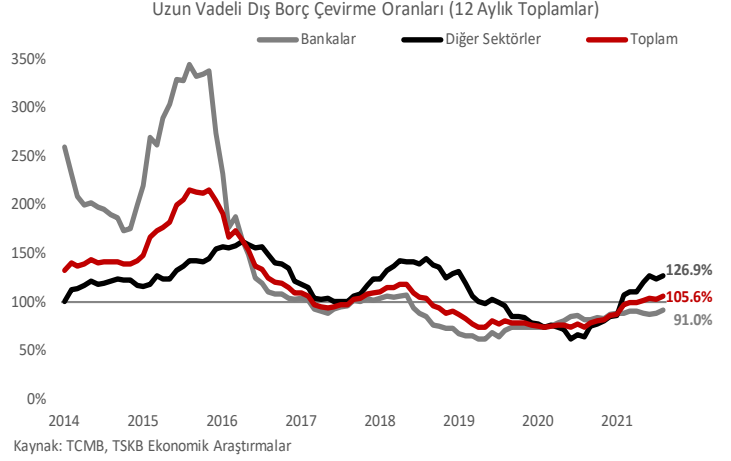
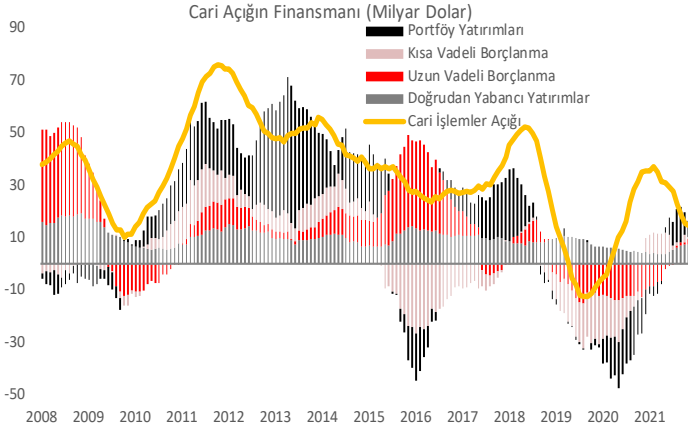
Kasım'da hizmetlerde toparlanma gücünü korusa da dış ticaret açığındaki daralmanın hız kesmesi cari dengedeki iyileşmeyi yavaşlattı. Kasım'da altın ithalatındaki gerileme devam ederken, enerji ithalatındaki artış dış ticaret açığındaki iyileşmeyi sınırladı. İhracatta güçlü artış sürerken, ödemeler dengesi tanımlı dış ticaret açığı Kasım 2020'deki 3,9 milyar dolardan sınırlı bir iyileşme ile 3,5 milyon dolara indi. Aynı dönemde hizmet kalemlerinde toparlanma devam ederek cari dengedeki iyileşmeye katkı yapmayı sürdürdü. Kasım 2020'de 1,1 milyar dolar hizmet dengesindeki fazla 2021 Kasım'da 1,9 milyar dolara yükseldi. Bu dönemde taşımacılık gelirlerinde yıllık bazda artış yavaşlarken, seyahat gelirlerindeki toparlanma gücünü korudu ve hizmet dengesindeki iyileşmede en önemli rolü oynadı. Birincil gelir hesabındaki değişim sınırlı kalırken, ikincil gelir kalemindeki çıkış cari dengedeki iyileşmeyi sınırlayan bir diğer unsur oldu.

Kasım'da sermaye girişleri ve borçlanma zayıf seyredirken, net-hata noksan kaynaklı yüksek giriş dikkat çekti. Kasım 2021'de doğrudan yabancı yatırım kaleminde 359 milyon dolarlık sınırlı miktarda net giriş olurken, 569 milyon dolarlık gayrimenkul kaynaklı giriş dışlandığında netten çıkış yaşandı. Bu dönemde yurtdışı yerleşiklerin hisse senetlerindeki alışlarına karşın Hazine'nin Eurobond itfası ve yabancıların diğer sektör yurtdışı borçlanma enstrümanlarındaki satışlar kaynaklı

olmak üzere portföy yatırımlarından 1 milyar 446 milyon dolar tutarında netten çıkış oldu. Bu dönemde uzun vadede 68 milyon dolar, kısa vadede 108 milyon dolar net borçlanma gerçekleşti. Kasım'da bankacılık sektörünün uzun vadeli borç çevirme oranı %102,5 olurken, diğer sektörlerde ve toplamda sırasıyla %108,4 ve %103,8 seviyelerinde oluştu. Kasım itibarıyla 12 aylık toplamda borç çevirme oranları bankacılıkta %91,0, diğer sektörlerde %126,9 ve toplamda %105,6 seviyesinde bulunuyor. Bu ortamda Kasım'da resmi rezervler 2,8 milyar dolar artarken, net hata-noksan kaleminden yaklaşık 4,5 milyar dolar güçlü giriş gerçekleşti. Böylece Ocak-Kasım döneminde net hata-nokсандan giriş 19,7 milyar doları buldu.

Bu sonuçlarla 2020 ilk on bir ayında 32,1 milyar dolar olan cari açık 2021'in aynı döneminde dış ticaret açığındaki gerileme ve hizmetlerdeki toparlanma ile 10,8 milyar dolara indi. Dış ticaret tarafında altın ithalatındaki gerileme ve ihracatın güçlü performansı öne çıkarken, enerji faturasındaki artış iyileşmeyi sınırlayıcı faktör oldu. Hizmetler tarafında ise hem turizm hem de taşımacılıktaki güçlenme dikkat çekerken, birincil gelir hesapları cari açıktaki iyileşmeyi sınırladı. Aralık ayına ait öncü veriler, ihracatın gücünü koruduğuna işaret ederken, turizmin cari dengedeki toparlanmaya yaptığı katkının yavaşladığına işaret ediyor. Öte yandan, enerji fiyatlarındaki yüksek seviyeler dış ticaret ve dolayısıyla cari işlemler dengesindeki iyileşmeyi sınırlıyor. Aralık ayında turizmden gelecek katkının azalmasıyla yıllıklandırılmış cari denge rakamlarında iyileşmenin duraksayabileceğini düşünüyoruz. 2021 genelinde cari açığın 15,0 milyar dolar seviyesinde gerçekleşebileceğini hesaplıyoruz. 2022 yılında ise turizmdeki toparlanmanın sürmesiyle ve iç talepteki zayıflamanın etkisiyle gayri safi yurtiçi hasılaya oran olarak %1 civarında cari fazla oluşacağını tahmin ediyoruz.

TSKB

TSKB Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

MECLİSİ MEBUSAN CAD. NO 81 FİNDIKLI İSTANBUL 34427, TÜRKİYE

(90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2022 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu döküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamiyle kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.